

SZÁSZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XXIII. évfolyam 1. (263.) szám, 2021. január

Bort, búzát, békességet! Áldott új esztendőt!

TUDOR VERONKA Óhaj

Adjátok vissza az életemet!
A mindennapjaimat akarom,
Amikor tervezni tudok,
Utazni, felfedezni,
Veled a világot körbejárni.
Élni akarok!
Ünnepelni, örülni, szeretni,
Korlátok nélkül élni,
Tiszta, friss levegőt szívni,
Az utcákon az ismerősöket felismerni,
A barátokat jól megölelni.
Adjátok vissza az arcokat,
Látni szeretném a mosolyokat!

Legyen...

A 2021-es esztendő első napjaiban szeretném megköszönni önöknek az elmúlt évben tanúsított példaértékű összefogást. Közös erővel és akaratral esélyt teremtettünk magunknak, hogy fejlődési pályára állítsuk Szászrégent.

Kívánom, hogy az előttünk álló év legyen a megújulás éve. Legyen ez az esztendő a járvány árnyékából való kilépés, a béke és a normalitás éve.

Legyen az összefogás és a fejlődési törekvések kiindulópontja. Az új esztendő jelentsen egy új kezdetet városunk történetében, amire büszkén emlékezünk majd vissza, és amit az utánunk jövők példaként fognak emlegetni.

A talpraállás, a közös eredmények és élmények

legyenek az év legfontosabb pillanatai. Egy olyan városi hangulat megteremtése legyen a cél, amelynek alapja az egymás iránti tisztelet és a kölcsönös megbecsülés.

A családi értékek és az itthon maradás bizonyosságának az éve legyen.

Legyen a megvalósítás, a mosoly és a biztonság éve, legyen az új irányvonal és ezáltal kisvárosi létünk megerősítésének biztosítása.

Pozitívan és bizakodóan nézzünk előre, és tegyünk meg minden tőlünk telhetőt, hogy az új év jobb és élhetőbb perspektívákat nyisson meg előttünk.

Szeretettel köszöntöm önöket az új esztendőben!

Boldog új évet, Szászrégen!

MÁRK ENDRE polgármester

Január

**Boldogasszony hava
vízöntő hava
télhó**

Útravaló

„Percre se feledd, hogy testvéred
minden magyar, bárhol is éljen.”

Wass Albert

**Januári
eseménynaptár**

- 1-jén (1001) koronázták meg I. István királyt;
- A béke világnapja;
- Szűz Mária istenanyaságának ünnepe;
- 1-jén (1557) született Bocskai István fejedelem;
- 1-jén (1823) született Petőfi Sándor költő, forradalmár;
- 3-a Jézus nevének napja;
- (1922) született Nemes Nagy Ágnes költő, műfordító;
- 6-a vízkereszt napja (a farsang kezdete);
- (1897) született Veres Péter író, politikus;
- 8-án (1908) született **Wass Albert** író;
- 12-én (1880) született **Lengyel Menyhért** író;
- 12-én (1878) született **Molnár Ferenc** dramáiró;

Kőlcsey Ferenc

Üzenet a jövőnek

Emlékek nélkül a népeknek, a közösségeknek csak a híre marad meg. Főleg a mostani időkben, amikor látható módon megszűnik a tudás, a kultúra, a hagyománytisztelet, az ifjúság oktatása és az istenhit közötti sok évszázados egység.

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn, mert múlt nélkül nincs jövője egyetlen nemzetnek sem.”

Az erdélyi magyarság jelenlegi helyzetére kiemelten érvényes ez a gróf Széchenyi István által megfogalmazott gondolat. Az elmúlt száz évben a hatalom minden eszközzel el akarta tüntetni szellemi, anyagi örökségünket. A román hatalmi gőzhenger jelenlegi, tudatosan irányított tevékenysége is a három székely megye megsemmisítésére, a térképről való letörlésére összpontosul. Ennek az alaptalan, történelmietlen ostobaságnak csak úgy lehet ellenszegülni, ha tudatosan bennünk, hogy nemzeti közösségünk jussát védeni kötelességünk. Érintetlenül átadni a következő generációknak hivatás. Ezért fontos ma újra megismerni és továbbadni, főleg az ifjú nemzedéknek, hogy a hamar árvaságra jutó, betegségekkel küzdő **Kőlcsey Ferenc** mit hagyott ránk nemzeti imánkban. Azért fontos, mert a Himnusz megírásának napját, január 22-ét 1989 óta a **magyar kultúra napjának** nevezzük. 198 évvel ezelőtt szélvészfényként érkezett a hír. Megszületett az összmagyarság himnuszának szövege. Óriási sikert aratott. Minden sora egy fohász, egy segélykiáltás a megmaradásért. Eget ostromló, zsoldtáros hangvételő, vallásos hitből fakadó könyörgés. A magyar bűn, a magyar panasz, az isteni könyörületbe vetett hit magyar szava. **Kőlcsey** és **Erkel** közös műve az összmagyarság nemzeti himnusza, a magyar nemzettudat jelképe lett. Az is fog maradni, amíg állnak a Kárpátok bércei, és hirdetik, hogy itt

vagyunk, itt is maradunk, küzdve a megmaradásunkért. A magyar kultúra napján, Himnuszunk, csodálatos nemzeti imádságunk születésének évfordulóján szomorúan kell megállapítanunk, hogy Magyarország az egyetlen ország a világon, amely saját országával van körülveve. Ezt hozta nekünk Trianon.

Az erdélyi magyar sorstalanság kiváló írója, **Wass Albert** pontosan meghatározta, hogy ebben a helyzetben mit jelent Erdély földjén magyarnak lenni. Minden tekintetben egy kicsit többnek lenni, többet dolgozni, többet szenvedni, többet adni, többet tudni, többet érezni, többet gondolkodni, okosabbnak lenni, hajlékonyabbnak lenni. Meghajolni a viharban, mint a mezőségi gyertyánfa, földig hajolni, ha kell, de meg nem törni soha! A fenyő hasad, a tölgyfa törik, de a gyertyán hajlik, mint az acélrugó, és újra meg újra kiegyenesedik. Erdély földjén csak a gyertyán embereknek van jövője. A *Kard és kasza*, a *Mire a fák megnőnek*, az *Adjátok vissza a hegyeimet* és még számtalan erdélyi témájú könyv szerzője, Wass Albert úgy halt meg, hogy sohasem láthatta viszont szeretett hazáját, Erdélyt. Ráadásul egyik legnagyobb nemzeti elkötelezettségű írónkra rásütöttek a háborús bűnös bélyeget, és jogilag egy sorba taszították a tömeggyilkosokkal, az emberi szenvedés, a gyász, a legváltozatosabb megaláztatások bajnokaival. Születésének 113. évfordulóján meggyőződéssel valljuk, hogy az író álma, a nagy négyes: igazság, szépség, jóság, szeretet, aminek az életét szentelte, rövidesen megvalósul, és végre elnyeri méltó helyét a nemzet nagyjainak panteonjában. A marosvécsi Wass Albert-sír a megmaradás szimbóluma marad, még akkor is, ha most már örökös lakóját a törvény erejével üldözik, akkor is, amikor az idegen erőkkel együttműködő, hivatásos

magyargyűlölők a nemzet, az erdélyi magyarság szétverésén munkálkodnak, amikor megtagadják a múltat, amikor idegen lelkiség kap dicshimnusz, amikor a magyarság hiteles képviselőinek nem jár szobor.

Sokat próbált nemzetünkben minden üldöztetés mellett töretlenül megmaradt az ősi hitvallás: „Magyarnak lenni nem faji kérdés, hanem erkölcsi magatartás”. Ezt a hitvallást vállalta és élete feláldozásával is megtartotta legnagyobb magyar költőnk, **Petőfi Sándor**. 198 évvel ezelőtt, Szilveszter éjszakáján az égbolton feltűnt egy üstökös. Rövid életű volt, de fénye még ma is minden magyar ember lelkében világít. A nyoma megmarad mindaddig, amíg magyar ember él a földön. Milyen is volt? Egészen fiatal. A hazaszeretet lángja kiolthatatlanul égett a lelkében. Szeretlen volt és gyöngéd. Táblabíró és őrnagy. Huszonhat éves és Petőfi. Megírta művét, és meghalt a hazáért, a magyar szabadságért. Sírja ismeretlen. Ma is keresik, hogy hol lehet. Olyan nagy költő volt, hogy akár minden helységben, ahol magyarok élnek, lehetne sírja. Áldozata maradjon örök szimbóluma annak, hogy szabadságunkért, megmaradásunkért most és mindörökké harcolnunk kell.

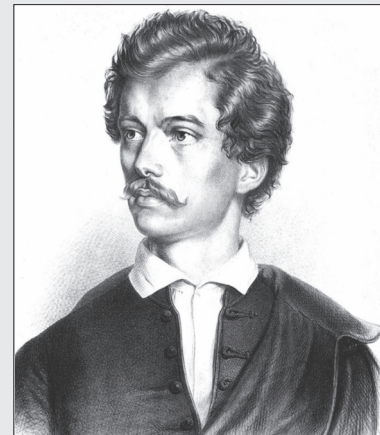
Üzenet a jövőnek, hogy mi, magyarok, bárki próbál minket szétszórni, egymás ellen fordítani, összetartozunk. Van bennünk valami, ami közös, ami mindenképpen ellenére összeköt. Magyarul beszélünk, magyarul álmodunk, magyarul sírunk, szeretjük Er-délyt, szeretjük ezt a földet, ez köti össze minket. Voltunk, vagyunk és leszünk, amíg a világ létezni fog. A legfontosabb ráébreszteni a világot arra, hogy mi történik velünk, és ráébreszteni a jövő nemzedéket arra, hogy nekünk kötelességeink vannak. Építsünk hidat a múlt és a jövő között. Ennek a hídnak a pilléreibe építsük be nemzetünk nagyjainak emlékét és tiszteletét. Órizzük a szót, a hitet, emlékezünk azokra, akik előttünk jártak, és akik kitörölhetetlen nyomot hagytak a kollektív emlékezetben. Megfogyva bár, de törve nem... még mindig itt élünk a szülőföldünkön, és szerves részei, aktív tagjai vagyunk az újra egyesülő magyar nemzetnek. A nemzeti újrakezdés évében, 2021-ben nemzeti imánk felhangzásakor lelkünkben erősödjön meg legfontosabb hitvallásunk: „Hazádnak rendületlenül légy híve, oh magyar”.

**ZSIGMOND SÁNDOR,
Sepsikőröspatak**

Wass Albert

- 14-én (1875) született **Albert Schweitzer** orvos, lelkész, filozófus, zongoraművész, Nobel-békedíjas;
- 16-án (1847) született **Mikszáth Kálmán** író;
- 17-e **Nagy Szent Antal** ünnepe;
- 18-a **Árpád-házi Szent Margit** ünnepe;
- 21-én (1823) született **Madách Imre** költő, író, politikus, ügyvéd;
- 22-e **a magyar kultúra napja**;
- 24-e **Szalézi Szent Ferenc** ünnepe;
- 25-e **Szent Pál** apostol megtérésének napja;

Petőfi Sándor

- 27-e **a holokauszt nemzetközi emléknapja**;
- 31-én (1837) született **Tolnai Lajos** író;
- **Bosco Szent János** ünnepe.

**Januári
eseménynaptár**

A Szászrégen és Vidéke főtámogatói:

RMDSZ és Communitas Alapítvány

Támogatók:

37-es számú magyarrégeni Koós Ferenc cserkészcsapat,
a Bodor család (Gyimesközéplek),
Sólyom Erzsébet, Rázmán Erzsébet, Máté Katalin,
Szabó Erzsébet (Szászrégen).

Köszönjük!

Szeressük, ami a miénk!

A világvjárvány, ami egy évvel ezelőtt jelent meg, de aminek komolyságát akkoriban egyáltalán nem tudtuk felbecsülni, az én életemet is mássá tette. Hozott elképzelhetetlent, egy évvel azelőttig elfogadhatatlant és megbékélést mind a személyes, mind a közösségi életben.

Azt hiszem azonban, hogy minden esemény, kényelmetlen és gondtalan egyaránt, hordoz esélyt az újra, a jobbra, emberségesebbre és őszintébbre. A járvány megmutatta, mennyi mindenünk van, amit értékelhetünk: a családi köteléket, a templomi közösséget, a találkozást, a segítőkész, jóakarátú emberek jelenlétét, a meglévő egészséget, Isten megannyi természetesnek vett, felületesen kezelt, de cserépedényben kapott, ezért könnyen elveszíthető ajándékát.

A megszokottól eltérő, másként zajló élet magában

hordozza a változás lehetőségét, s egyszersmind azt is megmutatja, honnan érdemes folytatni vagy éppen újrakezdeni életünket. Azzal, hogy megbecsüljük és értékeljük azt, ami éppen van, ami ideig-óráig rendelkezésünkre áll. Talán kevésnek tűnik az, ami van, mást szerettünk volna magunknak, talán fantáziánkhoz, egy évvel ezelőtti terveinkhez képest szegényes, szürke és kopott, de csak ez a miénk. Mustó Péter SJ atya egyik könyvének ezt a címet adta: megszereted, ami a tiéd.

Mindennek ideje van a Prédikátor szerint (3, 1-8). Most és az elkövetkező hónapokban, hiszen ez a próbatétel még nem zárult le, szeressük meg, ami a miénk: amit birtokolunk és felhasználhatunk a jobbra tevésre, azt, ami saját küldetésünk ebben a világban.

BALLA ÁRPÁD római katolikus plébános,
Szászrégen

Egész éves advent

2020. Milyen szép, kerek szám! Egészen ígéretesnek tűnt. És mégis mennyire csal a látszat! Csak most, a végén jöttem rá, hogy tulajdonképpen az egész év olyan volt, mintha adventben lettünk volna: egy hosszú, csendes várakozás, amikor az ember magába száll és elmélkedhet, a család több időt tölthet együtt, megvonva magát bizonyos örömtől és várva a megváltó hírré.

Sokan vészelték át nehéz, megviselő időszakot... Félelem kerített hatalmába, a bizonytalanság, hogy mi lesz a világ sorsa, mi lesz velünk? Azok helyét pedig, akiket elszólított az Ég, betölti a szeretet gyógyító ereje.

Csend, fegyelem, visszafogottság, bűnbánat és

megbocsátás... Mindezek a lelki erő megerősödéséhez vezettek, és mértéktartó, kiegyensúlyozott életre intenek. Megmarad a remény, a sötétség legyőzésébe, a fény győzedelmeskedésébe vetett hit. Az ígéret, hogy minden rendbe jön, csak tegyük, amit tennünk kell. Hiszen ebben az évben is van amiért hálát adjunk.

Ilyen gondolatokkal vágok neki az új évnek. Legyen ez egy új kezdet, egy jobb év, egy nyugodtabb élet. Talán az emberek megfontoltabbak, együttérzőbbek és megértőbbek lesznek, és szeretettel fordulnak egymáshoz.

SZÉKELY ROZÁLIA

2021-es perspektíva

Jó lesz. Bátorság kell.

Ha nem jön addig vissza az ÚR. Térjünk meg, hogy Krisztus éljen a szívünkben. S nálunk lesz előrelépés? Főleg, ami minket illet. Lesznek jogaink? Nyelvünket, jelképeinket tekintve. S főleg: lesz autonómia?

De a lényeg az ÚR Jézus Krisztus visszajövetele. Készítsük az ÚR útját! Akkor béke lesz. A Messiás békéje. Lesz szeretet, ami régóta hiánycikk. Lesz mosoly. Figyeljünk egymásra.

Hiszél?

Az ÚR a középpontban. 1000 év. Ő a Messiás, az örökkévaló Király. Az Igazság. Higgyünk. Térjünk meg. Legyünk szentek, mert Ő szent.

Reméljük, hogy a vírus visszaszorul.

„Szent Lélek Úristen! Jöjj az életembe a szeretet ajándékával, hogy ezentúl Benned tudjam imádni Istent mindenekfelett, és felebarátomat úgy szeretni, mint önmagamamat. Élet Lelke! Növelj bennem az isteni életet, amelyet általad kaptam már az anyaölből és kereszttelésemmel. Isteni Tűz! Éleszd fel az isteni szeretet lángját szívemben, hogy a sötétség és a bűn eltávozzék a szívemből! Teljes erőddel áradj rám, Szent Lélek! És újíts meg engem. Ámen.” (Gyulafehérvári Családpasztorációs Központ)

Új és örök Szövetség.

Az Élet él és élni akar!

Királyi nemzet, szent papság...

ROZSNYAI LÁSZLÓ

Isten velünk akar jönni

Megparancsoltam neked, hogy légy erős és bátor. Ne félj, és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr mindenütt, amerre csak jársz.

(Józsué 1, 9)

Az esztendő első napjait éljük. Mögöttünk van egy olyan év, melyről az elején nem is sejtettük, hogy milyen sokféle testi és lelki nehézséggel fogja megváltoztatni egyéni és közösségi életünket. Kisebb vagy nagyobb mértékben a félelem is befolyásolta döntéseinket, utazásainkat, munkánkat. Ki tud megoldást adni nehézségeinkre, bajainkra, és ki tudja feloldani félelmeinket? Ki tud erőt és bátorságot adni? Az, Aki Józsué életét is formálta több mint háromezer évvel ezelőtt. Az, Aki jelenlétével adta a bátorságot és jelenlétével oldotta fel a félelmeinket.

Isten kegyelméből újra egy év elején vagyunk. Ez az esztendő olyan, mint egy ország, melynek csak a határát léptük át, nem ismerjük a belsejét. Senki nem tette oda a lábát, senki ember nem járt előttünk, és nem tudja megmondani, hogy mi vár ránk. Nem tudjuk, mivel kell szembenéznünk, kivel fogunk találkozni, milyen életeseményeknek fogunk örüvendeni, s melyek lesznek azok, amelyek elszomorítanak, megkeserítenek. De az „ismeretlen országot”, a 2021. esztendőt ismeri Isten. Ő látja, hogy mi vár ránk a határ átlépése után, Ő tudja, hogy mi lesz, ahogy tovább haladunk, Ő ismeri utazásunk minden útkereszteződését, állomását és újraindulását.

Az év elején természetesen eszünkbe jutnak azok is, akikkel együtt

indultunk az elmúlt esztendőben, de nem érkeztek meg az új esztendő határához. Isten csak annyit adott nekik a vándorlásból, s ők elmentek a minden élők útján, sokan szomorúságot, ürességet hagyva szeretteik, barátaik életében. Mindezeket mögöttünk tudva felmerül bennünk a kérdés: vajon mi megérkezünk-e az előttünk álló ismeretlen esztendő túlsó határához? Lesz-e betegség, fájdalom az életünkben és a hozzánk közelállókéban? Ebben a bizonytalan világban, ahol most egy vírustól való félelem nyomja rá a bélyegét sokak életére, meg tudjuk-e keresni a

mindenütt, amerre csak jársz”, nemcsak a bibliai emberekre vonatkozik, hanem mindenkire, aki komolyan veszi az Ő szavát. Isten közelsége – ami abban mutatkozik meg, hogy velünk van mindenütt – ma is erőt és bátorságot ad, hogy az Ő közelségében le tudjuk tenni félelmeinket is. Vannak kérdéseink, vannak (lesznek) félelmeink, sokszor gyengéknek fogjuk érezni magunkat ebben az évben is, de Istentől, az Úr velünk van mindenütt! Ez tölti meg reménységgel szívünket, életünket. Ez a tudat, s ennek megtapasztalása teszi bizakodóvá vándorlásunk minden lépését.

Ez tesz igazán boldoggá a nehéz időkben is. IX. Károly francia király megkérdezte egy alkalommal a híres költőt, Torquato Tassót:

– Ki a legboldogabb ember a világban?

– Teljesen boldog ember nincs, csak egyedül Isten boldog – válaszolta az író –, és Isten után az, aki nagyon közel megy Istenhez.

Mennyire vagy közel Istenhez? Ez kellene legyen a mérce,

mellyel az emberi élet igazi értelmét és boldogságát mérjük.

Közeledjünk egyre jobban az Úrhoz, Aki közel jött hozzánk, és velünk akar lenni mindenhol, amerre csak járunk ebben az évben is. Amennyire közelebb kerülünk Hozzá, és amennyivel jobban ragaszkodunk Hozzá, életünk annyira szabadul fel, telik meg nyugalommal, békével, erővel, örömmel és üdvösséggel.

SZÉP EDUÁRD
református lelkipásztor,
Beresztelce

Ősz P. Zoltán festménye

mindennapi kenyeret? Lesz-e munkahelye mindenkinek, akinek ma még van, s akinek nincs, jobbra fordul-e az élete? Nem tudjuk a választ a kimondott és ki nem mondott kérdéseinkre, de tudja a mi Urunk, s ez megnyugtató és bátorító számunkra és minden hitben élő ember számára.

Józsué csak az Erős Isten (Ézs 9, 5) közelségében volt erős és bátor, az Erős Isten közelsége vette el a félelmét. Mindezt elolvasva látjuk, ami róla van feljegyezve. Isten közelsége ma is gazdagítja a benne bízók életét. Az ígéret: „... veled van Istened, az Úr

Töprengés az új év küszöbén

2020 a megpróbáltatások éve volt. A klímaváltozás iszonyú hatásai mellett el kellett viselnünk a koronavírus-járvány világfelforgató, romboló csapásait is. A rettenetes vírus megbetegít és öl. Felmérhetetlen károkat okoz mind a gazdasági, mind a társadalmi életben, diktatórikusan megváltoztatva a hagyományos közösségi kapcsolatokat. Bénítóan hat az országok gazdaságára.

Az éghajlatváltozás végveszedelemmel fenyegeti bolygónk élővilágát, fékevesztett, borzasztó viharok, erdőtüzek dühöngenek, aszály, éhínség pusztít.

Ellenőrizetlen migráció zúdul Európára – kultúrák ütköznek össze, vallásháború és terrorizmus rémíti a világot.

Romániában mindezek mellett a magyarság nemzetiségi jogait csorbítják minden téren, mégpedig államfői, kormányzati szinten. Reméljük, hogy ez meg fog változni.

Reménykedünk. Reménykedünk, mert muszáj. Ez ad erőt, ez éltet.

Reméljük, hogy 2021-ben jobb lesz.

Reméljük, hogy hatékony intézkedések nyomán mérséklődik a globális felmelegedés hatása. Reméljük, hogy az egészségügyi szabályok szigorú betartásával és az új vakcinák segítségével végleg legyőzzük a vírusszörnyeteget. Reméljük, hogy országunkban csak felülkerekedik a józan ész, s ennek köszönhetően szabadon élhetünk nemzetiségi jogainkkal.

Reménykedünk. Bizakodunk.

Ebben a zord, ködös, havas, vírusos világban emeljük szívünket, lelkünket, elménket a fénybe, és bízva bízunk!

KAJCSA JENŐ

Gondolatok a vírus körül

A minap valaki azt kérte tőlem, hogy értékeljem néhány szóban a 2020-as évet. Meghökkenem, fogalmam sem volt, hogy mit mondhatnék. Hogyan értékelhetnék egy olyan évet, amit legszívesebben kitörölnék és újrakezdenék? Mert olyan esztendőt zártunk, amikor nem csinálhattunk semmit, és mégsem volt időm semmire.

Minden a koronavírus körül forgott, ami természetesen hozta magával a kijárási korlátozást, a felelősségvállalási nyilatkozatot, az online iskolát és az otthoni hűsvétot. És ezekkel együtt jött a rengeteg aggodás a védőoltás kapcsán, a szorongás, a feszültség, a bezártság, az egyedüllét és sok-sok negatív külső hatás. Mindeközben arra sem volt időm, hogy eldöntsem, érdekel-e egyáltalán ez az egész háborgás? Az Erdélyi Magyar Televízió riportereként ebben az időszakban csak egy gondom volt: hogyan NE keltsek pánikot az emberekben. Amikor nap mint nap elárasztottak minket az álhírek és rémisztgető cikkek a médiában, azt kellett közvetítenem a nézőinknek, hogy ha betartanak minden intézkedést, akkor minden rendeződni fog, ne engedjék, hogy az aggasztó benyomások uralják őket. Mindezt úgy,

hogy közben magamat is próbáltam győzködni.

Végül ennyi hónap alatt egyetlen következtetést tudtam levonni belőle: már semmi nem lesz olyan, mint a járvány előtt. A hatásai így vagy úgy, de jelen lesznek hátralevő életünkben is, hisz tulajdonképpen mindannyian veszítettünk. Van aki a munkahelyét és a jövőjét, van aki családtagjait és barátait, de van olyan is, aki önmagát.

Én azért remélem, hogy a 2021-es esztendő kárpótolni fog minket ezekért a nehézségekért. Azt szeretném, ha nem félnénk találkozni szeretteinkkel, ha nem félnénk megölelni egymást, kezet fogni egymással, szeretni egymást. Hogy ne féljen ember az embertől. Istennek hála, a vírus alatti hónapokat úgy vészeltem át, hogy senki nincs, akit ne tudnék újra megölelni. Abban a hitben indítom útjára 2021-et, hogy eseménydús, gazdag, sikeres és boldog év lesz, amikor bepótolhatom mindazt, amit a járvány miatt nem tehettem meg, de természetesen állok elébe az új kihívásoknak is – reménykedve, hogy ennél rosszabb már jöhet.

FÜLÖP BERNADETT

Nem siratott múlt, nem sürgetett jövő

Van-e ember, aki ne kapná magát azon, hogy időnként a saját maga öregedését siettetni akkor, amikor az idő múlását várja, sóvárogja. 2020 folyamán gyakran hallottam sokaktól, hogy már csak legyen vége ennek az esztendőnek, jöjjön egy jobb év! Pedig valójában senki sem biztosít minket arról, hogy 2021 több jóval kecsegtet majd. Amit biztosan tudunk, az a múlt, vagyis az, ami mögöttünk van. Ez az, amit értékelhetünk többé vagy kevésbé.

Egy biztos, mindannyian nehéz évet tudunk magunk mögött. Az egész évre kiterjesztett terveinket megghiúsította a világjárvány. De végezzünk számadást, mit is eredményezett ez a váratlanul ránk zúduló újszerű helyzet?

Elsősorban rádöbbenett arra, hogy mint emberiség mennyire nem vagyunk urai egy váratlanul felbukkanó, az egész világot sújtó problémának. Mennyire nincs birtokunkban egy észszerűen kidolgozott program arra nézve, hogy mit tegyünk, hogyan járjunk el egy világrengető betegséghullám felbukkanása esetén. S míg a sötétben tapogatózva kerestük a szabályok közt a túlélés lehetőségeit, egy tucat egyéb dolgot tanultunk meg és tanítottunk meg egymásnak.

Megtanultunk újra kapcsolódni régi kedves személyekhez, ünnepelni családi körben és csak távolságtartással üdvözölni a rokonokat – de legalább üdvözöltük őket. Megtanultuk pedagógustársaimmal egy tucat program használatát, hogy a képernyő hűvös háttéréből elfogadhatóbbá tegyük diákjaink számára az átadandó tananyagot. Megtapasztaltuk ugyanakkor a szülők áldozatos igyekeztét, hogy gyerekeik ne maradjanak ki az oktató-nevelő folyamatból. Megtanultunk alkalmazkodni, maszkot hordani, szabályokat betartani. Talán visszafogtuk a költekezést és gyakoroltuk a takarékosá-

got, s közben észrevettük a szükségben élőket, nekik is juttatva a többletünkből. Testi és lelki egészségünkért aggodtunk, miközben éppen a túlzott aggodalom maga jelentett ártalmat, s időnként gyakoroltuk a nehézségekkel való megküzdést, kóros aggodalmaink feloldását.

Együttérzéssel osztoztunk azok fájdalmában, akik szeretteiket veszítették el, gondoskodtunk idősekről, s megtapasztaltuk, hogy a betegségben mennyire fontosak a bátorító, kedves szavak, az értünk mondott imák, a rajtunk segítő, érzékeny emberek. Érezhettük a bőrünkön a biztonság elvesztésének félelmét, a tanácsstalanságot, miközben végeztük teendőinket tovább, éppen olyan elhivatottan, mint azelőtt. Dolgoztunk, építettünk, kertészkedtünk, kirándultunk, könyvek által művelődtünk, ünnepeltünk, diplomáztunk, szerettünk és temettünk – mint bármely másik évben. Összességében történtek jó dolgok is, miközben egy láthatatlan vírus miatt keseregünk. Valószínű, hogy ha vége lesz a járványnak, nem sírjuk vissza az elmúlt esztendőt, bár elképzelhető, hogy lesznek olyan pillanatok, amelyeket örömmel fogunk felemlíteni és elmesélni unokáinknak.

Az új esztendő kezdetén nem a jobb várásában szeretnék ringatózni. Továbbra is fontosnak tartom teendőink becsületes elvégzését, emberi méltóságunk megőrzését, keresztény hivatásunk megélését. S miközben hálával tekintek vissza az elmúlt év pozitív hozadékára, fontosnak tartom a jelen minden pillanatának szeretetteljes megélését, anélkül, hogy egy kiszámíthatatlan jövő után sóvárognék szüntelen. Istenre hagyatkozva, a mindennapok örömét megtapasztalva reményteljes, boldog napokat kívánok minden kedves olvasónak!

KISS-MIKI MELINDA

HAMVAS BÉLA

Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
Láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.

Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

2020-at mielőbb feledjük, 2021-től bizakodva reméljük!

2020 rendkívüli év lesz... A két húszas jelent, és ugyanakkor jelez is valamit – hallhattuk úton-útfélen a 2019-es esztendő folyamán. Aztán eljött a várva várt 2020... Tele önbizalommal, reményekkel, tervekkel fogadtuk. Az emberek több szempontból is várták, hiszen sok fontos eseménynek néztünk elébe gazdasági, politikai és sporttéren is.

Ám már február derekán egyre biztosabbá vált, hogy ez az esztendő más lesz, mint a többi, ám közel sem pozitív vonatkozásban, ahogy azt joggal reméltük. Március folyamán a messzi Ázsiából berobbanó koronavírus-járvány Európát teljesen a feje tetejére állította. Az embereket, orvosokat, betegeket, kormányokat emberfeletti erőpróba elé állította. A teljesen szokatlan helyzet hatására az embereken erőt vett a pánik, a bizonytalanság, majd kis idő múltán a bizalmatlanság is. A vírus rettentően pusztít. Ezen időszakban emberek sokasága betegedett meg, közeli rokonok, jó barátok és ismerősök távoztak az élők sorából. Mindezt néha úgy kellett átélnünk, hogy a kegyeletünket sem tudtuk leróni, s a végtisztességtevésen sem lehettünk jelen. Ez csak fokozta a hiányérzetünket, mérhetetlen fájalmunkat, de ugyanakkor a haragunkat is a helyzet miatt. Gyökeresen megváltozott minden életünkben: megszűnt a társadalmi, a kulturális és a sportélet. Már nem kellett lemerítenünk Fábrián András kulturális szakreferens mobiltelefonját a művelődési események, rendezvények előtt. Hidd el, András, most nem kellene jegy sem a második, sem a negyedik sor 8-9. székébe! Ezer örömmel megnéznék bármilyen szindarabot, szavaló-, zenés estét a tizenharmadik sor széléről is...

A járvány miatt elmaradtak a szászrégeni magyar közösség számára oly fontos március 15-i, illetve ok-

tóber 6-i megemlékező rendezvények, a VIII. Szászrégeni Magyar Napokra sem került sor. Nem volt koncert, gulyásfőzés, kispályás focibajnokság...

A járvány nem csupán fizikailag, hanem lelkileg és szellemileg is hatott ránk. Számomra a 2020-as esztendőre leginkább a szomorúság és a szinte állandó, mély gyász volt jellemző. Az igazán jelentős örömök közé Márk Endre szeptember 27-i nagyszerű választási sikere sorolható, valamint az, hogy a december 6-i választásokon az RMDSZ ismét teljesítette a parla-

mentbe való bejutási küszöböt. Ennek kapcsán megdöbbenve olvastam egy hozzászólást, miszerint egy úriembernek, miután az RMDSZ-re adta le a voksát, lelkiismeret-furdalása támadt. Szívből reméljük, hogy az illető a leküzdhetetlen lelkiismeret-furdalásból kifolyólag nem szorult orvosi ellátásra. Az elmúlt esztendő minden bizonnyal emberpróbáló, nehéz és küzdelmes volt mindannyiunk számára. Magunk mögött hagyva, legyen örök mielőbb elfeledni!

2021 immár itt áll a küszöbön, kopog az ajtón, s be kell bocsátani. Noha az előjelek még mindig nem adnak okot a túlzott bizakodásra, meg kell őriznünk az optimizmusunkat s az örök reményt egy szebb és jobb jövőben, amit mindannyian megérdemlünk.

Kedves szászrégeniek:

adjon az Isten az új esztendőben mindnyájunknak bort, búzát, békességet, erőt, egészséget és szívünkbe reménységet!

Ne feledjük, hogy „egyszer élünk, csak egyszer élhetünk”. Ne csüggedjünk! Az élet mindennapi küzdelmei megállíthatatlanul folytatódnak.

Mi bízunk a jövőben

Részvétnyilvánítás

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak **MAKSAI MÓZES** elvesztése okozta mély fájdalmukban. A magyar közösség iránti elkötelezettsége, segítőkészsége hiavtástudatának tanújele volt. Nyugodjon békében!

**Az RMDSZ
szászrégeni szervezete**

Megrendülten búcsúzunk **MAKSAI MÓZES** tanár úrtól, és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak a szeretett férj, apa, nagypapa elvesztése okozta mély fájdalmukban. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

**A Szászrégen és Vidéke
szerkesztősége**

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak **FARKAS DOMOKOS** elvesztése okozta mély fájdalmukban. Görgényüvegcsúrról, az ott élő emberekről írt történeteit, humoros írásait mindig szeretettel és érdeklődve olvastuk a Szászrégen és Vidéke lapban. Magyarorságtudata, hite példaértékű volt számunkra.

Isten nyugtassa békében!

**A Szászrégen és Vidéke
szerkesztősége**

Maksai Mózes emlékére

„A harcomat megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitemet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét.” (Tim. 2/4)

Szomorú szívvel értesültem a szászrégeni Maksai Mózes közismert, közkedvelt sportember haláláról. Életének 86. évében, hosszan tartó betegség után adta vissza lelkét Teremtő Urának. Művelt, nagy szaktekintélynek örvendő ember, vérbeli, nagy tudású pedagógus volt. A sportrajongók főképp labdarúgóként, fociedzőként,

a helyi sportiskola igazgatójaként (1979–1983) ismerték. Volt mindhárom szászrégeni C ligás csapat, az Avîntul, a Metalul és az Oțelul kispadján. Mózsi bácsit esetenként egész egyszerűen nem tudták „elosztani”. A 70-es években másodedzőként az akkoriban európai kupákban szereplő, Mircea Sandut is felvonultató bukaresti Sportul Studentesc együttesénél is tevékenykedett. Elismert, eredményes szakember volt. Gerinces, szigorú és egyenes. Nagyra értékeltük mindannyian. Büszkén néztünk fel rá. Közel 15 évvel ezelőtt megtisztelő volt számomra, hogy a Szászrégen és Vidékében

terjedelmes, három részben megjelenő interjút készíthettem vele. Páratlanul tudott mesélni. Többek között megtudtam tőle, hogy az 50-es évek végén Bukarest volt a legnagyobb magyar város az országban, hiszen nem kevesebb mint 100.000 magyar ajkú élt ott. Továbbá a Sportul Studentescnél azt a Dan Spătarut edzte, aki később Románia egyik legismertebb és leghíresebb könnyűzene-énekesé lett.

„Mondtuk neki: Te Dan! Ne csak a fürdőszobában énekelj, gyere közénk, halljuk mi is! Ne szerénykedj folyton! Dan már akkoriban szeretett iszogatni” – mesélte mosolyogva a tanár úr.

Élete és munkássága követendő a szászrégeni magyar közösség számára, ám nem csupán. Távozásával nagy űrt hagyott maga után.

Ezúttal fejezem ki őszinte részvéteket a gyászoló családnak, Isten határtalan szeretete és gondviselő ereje nyújtson vigasztalást a megszorodott hozzátartozóknak.

Megrendülten, fájó szívvel búcsúzom a tisztelt Maksai Mózes tanár úrtól. Feledhetetlen emléke szívemben örökké élni fog. Isten vele! A viszontlátásra!

SZABÓ ANTAL-LORÁND

RMDSZ-HÍREK, ESEMÉNYEK

Választmányi ülés

A járványügyi szigorításokat figyelembe véve, a parlamenti választások előtt mint a szászrégeni RMDSZ-választmány elnöke online ülésre hívtam össze a szászrégeni RMDSZ választmányát. Választás után, választásra készülve, meghívásomra Kolcsár Károly parlamenti képviselőjelölt is részt vett az ülés első felében. Először Márk Endre RMDSZ-elnök köszöntötte a képviselőjelöltet, hangsúlyozva, hogy „fontos számunkra a parlamenti képviselet, fontos, hogy az önkormányzat és a parlamenti képviselet együtt tudjon dolgozni, ez esetben ez nem lesz nehéz, hiszen ismerjük a jelölt komolyságát, szakmaiságát, a Felső-Maros mente szülő-tjeként a leghitelesebben tudja képviselni érdekeinket a parlamentben”.

Aszalos Gábor megyei tanácsos a Kolcsár Károly megyei tanácsosi mandátuma alatt kifejtett tevékenységéről beszélt, biztosítva a választmányt, hogy Kolcsár tapasztalatát figyelembe véve, jó választás a parlamenti jelöltsége.

Kolcsár Károly kitért a december 6-i parlamenti választások fontosságára. Ha nem megyünk el szavazni, mások fogják elfoglalni a helyeket, és döntenek helyettünk.

Nagy András önkormányzati tanácsos azt kérte a képviselőjelölttől, hogy bizonyos időközönként számoljon be parlamenti tevékenységéről.

A javasolt napirendi pontok között szerepeltek a beszámolók. Márk Endre polgármesteri beszámolójában kitért a járványügyi helyzetre. Arra kérte az embereket, legyenek óvatosak, tartsák be az előírt szabályokat, a távolságtartást, a maszk használatát. Továbbá a város vezetésével kapcsolatosan kifejtette, nem szeretne arról beszélni, hogy mit örökölt, de próbálja rövidesen arra a vágányra állítani az önkormányzatot, amely mentén működni kell az elkövetkező négy évben. Pályázati céggel szeretnének együttműködni, hogy minél több sikeres pályázat legyen, minél több anyagi támogatást, uniós pályázati pénzt tudjanak lehívni.

A helyi rendőrség aktív, bünteti a rosszul parkoló autósokat, a törvény és a szabály mindenre érvényes. Még ebben az évben szeretné, ha javítani tudnának a közlekedés minőségén: a bevásárlóközpont, az ipari park, valamint Vásárhely felé két kimenősávot és egy

bejövőt terveznek. Szakember már véleményezte, most a szükséges engedélyek beszerzésénél tartanak. A polgármesteri kabinettel kapcsolatosan ismertette két új munkatársát: Gál Előd személyi tanácsadóval és Grama Imola sajtó-, médiszakértővel dolgozik együtt. Tervezi, hogy havonta beszámol a választmánynak. Most a legfontosabb üzenete az, hogy vigyázzunk az idősekre, ők azok, akik a legjobban ki vannak téve a fertőzés veszélyének.

Aszalos Gábor megyei tanácsos beszámolójában elemezte a helyhatósági választási eredményeket, amit nagy győzelemként könyvelhetünk el, végre a normális kerékvágásba állt Szászrégen, de Marosvásárhely is. Éppen ezért az elkövetkezőkben bizonyítani kell, mert csak az ezután elvégzett munka eredménye fog megtartani, csak a munkával tudjuk bizonyítani, hogy jobbak vagyunk, mint mások.

Beszámoló az első tanácsülésről

A helyi tanácsülés munkálatairól Bodó Zoltán frakcióvezető tartott beszámolót. Az első tanácsülésre az új felállásban november 25-én került sor. Az ülést Deme-ter Mária vezette. A hosszas beszélgetések és viták a bizottságokban zajlottak. A liberálisok több napirendi pontnál is tartózkodtak, ellene szavaztak vagy módosító javaslatot fogalmaztak meg. Nem szavazták meg a költségvetés végrehajtásának elszámolását, a költségvetés-kiegészítést, módosító javaslatot fogalmaztak meg a tanács működési és szervezési szabályzatával kapcsolatosan. Kérték a himnusz lejátszását minden tanácsülés kezdetekor, azt, hogy legyen a román a hivatalos nyelv a tanácsüléseken, holott ezt törvény szabályozza, és kitér a kisebbségi jogokra is. Kérték a tanácsülések online Facebook-közvetítését. Ellene szavaztunk, nem azért, mintha nem értenénk egyet az átláthatósággal, de nem a szociális médián keresztül. Mint ahogy Márk Endre polgármester elmondta: az önkormányzat hivatalos oldala alkalmas ezekre az élő közvetítésekre. Fontos téma, de halasztást kapott a személyszállítással kapcsolatos napirendi pont. A személyszállító nem tartotta be a szerződés feltételeit, és utólagos értesítést küldött azzal kapcsolatosan, hogy pár hónapon belül teljesíti a szerződésben előírtakat. Továbbá jóváhagytuk a diákok ösztöndíjának számát és összegét a 2020–2021-es

tanévre. Ugyanakkor megszavaztuk azt a tanácsi határozatot, miszerint a COVID-19 következtében a nehéz helyzetben lévő vállalkozók 2020-ra adókedvezményben részesülnek.

Továbbá szavaztunk az Eugen Nicoară municípiumi kórház szervezési és működési felépítésének szabályzatáról, valamint jóváhagytuk a fertőzőosztályon az ideiglenes ügyeletet a vírusra pozitívan tesztelt betegek állandó felügyeletének biztosítása érdekében.

Végül, de nem utolsósorban megválasztottuk az önkormányzat helyi tanácsának képviselőit az oktatási egységek igazgatótanácsaiba. Az RMDSZ-es tanácsstagok a következő bizottságokba kerültek: az Augustin Maior középiskolába Makkai Alpár Árpád, az 5-ös napközibe Demeter Mária, a Petru Maior műszaki középiskolába Nagy András és Nagy F. Atila, a Florea Bogdan középiskolába Makkai

Alpár Árpád, a Lucian Blaga műszaki középiskolába Tudor Veronka, az Alexandru Ceușianu középiskolába Demeter Mária, a 4-es általános iskolába Nagy F. Atila.

Továbbá az Eugen Nicoară kórház igazgatótanácsának teljes jogú tagja Kelemen Szabolcs, dr. Zsigmond Zsolt póttag. A tanácsosok jóváhagyták az Avântul sportklub igazgatótanácsának tagjait. Itt dr. Zsigmond Zsolt lett az elnök. A közúti közlekedési bizottságba Nagy András, a helyi önkormányzat közrendvédelmi bizottságába Kelemen Szabolcs került be.

Elfogadtuk Márk Endre polgármester azon kezdeményezését, hogy ameddig résztulajdonosa a zeneiskolának otthont adó ingatlanok, függesszük fel a bérleti díjat.

Mester Ibolya, a nőszervezet elnöke a *Segíts okosan* kampányt ismertette, a régeni nőszervezet is társult az országos programhoz: használt, de még használható okostelefont, tabletet gyűjtenek azoknak a gyerekeknek, akik az anyagi háttérük miatt nem tudnak részt venni az

online oktatásban. Ismertette a választmánnyal, hogy a járványra való tekintettel a karácsonyi vásár elmarad, de a rászoruló, hátrányos helyzetben levő családok számára ezúttal is gyűjtenek.

Demény Harald, a Szászrégeni Ifjúsági Szervezet elnöke a fiatalok tevékenységét ismertette. Elmondta, igyekeznek minél több fiatalot mozgósítani, hogy vegyenek részt a különböző, nekik szóló programokban, a közösségépítésben.

Utolsó napirendi pontként az RMDSZ Maros megyei alapszabályzatának 42/1. pontja értelmében a választmányi tagok határozatot fogadtak el a választmányi elnökség összetételéről. Eszerint: Tudor Veronka elnök, Kelemen Szabolcs, Nagy F. Atila alelnökök, Torjai Ildikó elnökségi titkár.

A közösségért

Fotó: Makkai Alpár

Rendkívüli tanácsülés

December 16-án rendkívüli tanácsulést tartott Szászrégen önkormányzata. Az ülésen 11 igen szavazattal megválasztották a város alpolgármesterét Pui Dragoș-Cristian szociáldemokrata tanácsos személyében. Ellenjelöltje, a liberális Cătană Stelian-Doru 8 szavazatot kapott.

Szívügyük a közösség

A december 17-én megtartott választmányi ülésen az RMDSZ szászrégeni választmányának elnöksége díszoklevéllel és egy szimbolikus ajándékkal mondott köszönetet azoknak, akik a 2020-as évben kiemelkedő tevékenységet végeztek.

„Köszönet és elismerés, amiért a közösségért végzett önzetlen munkájukat a járványhelyzetben is folytatták, szívvel-lélekkel tettek a helyi magyar közösségért” – méltányolta a választmány elnöke.

Elismerésben részesültek: Fábíán András, Rád Sándor, Menyhárt Gyula, Bíró János és Paul Bărdășan.

TUDOR VERONKA,
a szászrégeni RMDSZ választmányi elnöke

Odafordulni szeretettel

Az idei év az adventi adománygyűjtés terén is másságot mutatott. A Kolping Család tavalyi adománygyűjtő zenés akciója a járvány miatt nem valósulhatott meg, azonban az országos Kolping Család szervezetének jóvoltából megpályázhattunk egy szerény összeget szeretetsomagok összeállítására. Miután ezt az összeget megkaptuk, társult a római katolikus egyház is egy kisebb pénzadománnyal, valamint magánszemélyként a plébános úr és még két magát megnevezni nem szándékozó Kolping-tag. Így sikerült összeállítanunk 30 szeretetsomagot tartós élelmiszerből és fertőtlenítőszerekből. Köszönet mindazoknak a Kolping-tagoknak, akik a bevásárlást és csomagolást elvégezték, valamint azoknak is, akik időt és energiát nem kímélve a csomagok kiosztásában segítettek.

Szeretetsomagjaink révén nem hírnevet, reklámot szeretnénk magunknak, hiszen a Kolping Család nem most kezdte működését városunkban. Arra szeretnénk példát statuálni, hogy a jótékony odafordulás felebarátainkhoz a járvány idején is működhet. Nem zárkozhatunk el a tétlenség és félelem fogságában. Minden napot, amit megadatik megérnünk, hittel és szeretettel élünk meg, és minden időben emlékeznünk kell arra, hogy nemcsak Istent, hanem felebarátainkat is szeretnünk kell. Megéri szembenézni örömteli gyerekekkel, akik alig várják türelmetlenségükben, hogy a

szülő átvegye a szeretetsomagot, vagy idősekkel, akik könnyes szemmel köszönik meg, hogy valaki rájuk is gondol, hogy nem elveszett, elfelejtett emberek. Nekünk ez jelentette a karácsony örömét, hogy adhattunk, fáradhattunk, kifejezésre juttathattunk egy parányi emberi együttérzést. Hálát adunk Istennek, hogy szándékunk megvalósulhatott, és nemcsak örömet szerezhettünk, hanem egy pár mondat erejéig vigasztaló szavakkal, szeretettel fordulhattunk olyan embertársaink felé, akiknek nemcsak maga a tárgyi adomány, hanem a lélek adománya is nagyon sokat jelentett.

KISS-MIKI LEVENTE

Juvenes Translatores

Életre szóló élmény

Nemrégiben részt vettem a *Juvenes Translatores* európai szintű fordítói versenyen, amely által sikerült bepillantanom a fordítás titkaiba, illetve tapasztalatot szereztem.

Minden ott kezdődött, amikor Kosztán Katinka tanárnő, aki angolt tanít az osztályunkban, bejelentette a versenyt. Érdekelt, úgy éreztem, adhatok neki egy esélyt, sikerül megállnom a helyem. Az angol nyelv az egyik kedvenc tantárgyam, ezért nem is hezitáltam sokat, rögtön feliratkoztam kedves barátnőmmel és osztálytársammal, Lakó Franciskával együtt. A fordítási lehetőségek közül mi az angol–magyart választottuk. Minden iskolából maximum öt diák jelentkezhetett, viszont nálunk 16 tanuló iratkozott fel, ezért előválogatót kellett tartani. Erre november 14-én került sor. A járványra való tekintettel online zajlott, a Google Meet alkalmazáson keresztül. 91,5 ponttal sikerült továbbjutnom az európai

szakaszra. Izgatott voltam, hogy milyen lesz. November 26-án volt a verseny. Az eredményt csak 2021 februárjában fogjuk megtudni, de izgalommal várom, kíváncsi vagyok, hogyan teljesítettem.

Úgy gondolom, a tétellel meg lehetett birkózni, bár egyes helyeken sokat kellett gondolkodnom. Egy napló-részletet kaptunk, amely felettébb érdekesnek tűnt.

Nagyon örvendek, hogy nem hagytam ki ezt a megmérettetést, mivel nagyon sokat tanultam belőle, és tapasztalatot szereztem a fordításban. Hihetetlenül hálás vagyok felkészítő tanárómnak, Kosztán Katinkának, hogy lehetőségem volt részt venni rajta, hogy tanácsokkal látott el, hitt bennem és biztatott. Biztos vagyok benne, hogy egy életre szóló élményben volt részem, amelyet sosem felejték el.

BIRÓ SZENDE ÁGOTA,

Lucian Blaga Műszaki Líceum, XI. B oszt.

Azok a régi szép idők

Iskola. Mit is mondhatnék az iskoláról? Mindig rettegés fogott el, amikor az iskolára gondoltam. A rengeteg tanulás, a házi és a felmérések mindig letörölték az arcomról a mosolyt.

Reggel korábban keltem, hogy még utoljára átnezzem a leckéket, majd felöltöztem, reggeliztem és bepakoltam a táskámba. Mindennap ezt a már megszokott napirendet követtem. 7:10-kor elsétáltam a buszmegállóig, majd felültem a buszra. Szászrégen főterére érve mindig jól szórakoztam a jelzőlámpák működésén. Titokban azt számoltam, hogy hány jelzőlámpán jutunk át úgy, hogy a busznak ne kelljen megállnia, és hány jelzőlámpánál kapunk pirosat. Kicsit gyerekes elgondolás, de én mindig örültem, ha több helyen is pirosat kaptunk, mert így későbben értem be az iskolába. A sofőr azonban nem volt annyira vidám, mint én, ha sokat kellett állni a jelzőlámpáknál. 7:30-kor leszálltam a buszról, és szép nyugodtan tartottam az iskola felé, azzal az elgondolással, hogy ráér suliba menni... Néha forró csokit szorongattam, és olyan lassan mentem, hogy már úgy éreztem, nem is előre haladok, hanem hátra. Besétálva az iskola kapuján, igen furcsa érzés uralkodott el rajtam. Szorongás, félelem, önbizalomhiány. Pedig ezekre semmi szükség nem volt, mert az átlagos iskolai nap igen jól telt.

Istenem, most mit meg nem tennék azért, hogy iskolába járhassek! Régebb mindig az járt a fejemben, hogy milyen jó lenne, ha nem kéne suliba járnom, de most csak azt várom, hogy újból minden a régi legyen. Hiányoznak a barátaim, osztálytársaim, tanáraink és minden egyes pillanat, amit a suliban töltöttem. Olyan volt számomra az iskola, mint egy második otthon, és az osztálytársaim a családom. Az osztályfőnökünk, Nagy F. Atila sokszor mondta nekünk, hogy ő a második apánk.

Most jött el az a pillanat, amikor a szülőknek nem kell óvodába/iskolába küldeniük a gyerekeiket, mert minden gyerek csak arra vár, hogy újból iskolába/óvodába járhasson.

Nagyon remélem, hogy hamarosan megnyitják a kapukat. Reménykedjünk együtt! Kívánok minden diáknak és a tanügyben dolgozó személynek kitartást, egészséget és elviselhető online órákat!

Áldott, békés új esztendőt!

CORNEA KINCŐ,

X. B, Petru Maior Műszaki Líceum

Szerepcseré a családban

Sárosi Anna 1955. március 7-én született, szegényebb családban. Egyke gyerek volt, s az igazat megvallva, igazi csodának tartották, hisz szülei sok ideig próbálkoztak gyerekekkel, de csak öregkorukra sikerült.

Kiskorában élvezte, hogy mindig a figyelem középpontjában volt, hisz a szülők minden idejüket neki szentelték. Miatta és neki éltek. Próbálták átadni minden tudásukat a lánynak, aki fiatal kora ellenére igen nagy érdeklődést mutatott a ház körüli munkák iránt. Az iskolát nem szerette, a tanulás nem is volt az erőssége, ha tehetne volna, ott is hagyta volna, hisz szívesebben segített édesanyjának a takarításban, a főzésben, vagy akár édesapjának a mezőn. Értett az ilyen

tevékenységekhez, jobban, mint a magoláshoz, s rövid időn belül meg is szerette tenni.

Gyerekként semmire sem volt gondja, édesanyjáék őrizték, mint a féltett kincset. Anna egy megvalósult álom volt számukra, egy gyönyörűen édes és mégis keserű álom, hisz úgy érezték, álmuk bármikor véget érhet, s lányuk mint reggeli köd eltűnik az életükből. Oly nehezen teljesült a vágyuk, nem tudták volna elviselni az elvesztését. Így minden tőlük telhetőt megtettek, hogy a lányuk biztonságban legyen, hogy egészséges és boldog legyen.

Ahogy a lány nőtt, úgy öregedtek szülei. Egyre több és több felelősség nyomta a vállát, hisz szülei gondozása mellett munkát is

kellett vállalnia egy varrodában. Varni is megtanította az édesanyja, mintha tudta volna, hogy ez a jelentéktelennek tűnő képesség fogja majd életben tartani őket. Nehéz volt mindent egyedül végezni, de nem bánta. Szerette a sürgés-forgást, valahogy pont ezekben a zsúfolt pillanatokban érezte magát igazán nyugodtnak. Szülei teljesen rá hagyatkoztak. Ő volt a család mentőhálója, s büszkén viselte ezt a szerepet. Soha nem esett nehezére segíteni, szerette, ha kézbe vehette a dolgokat. Tisztában volt vele, hogy szülei nem így tervezték el az életüket, sajnálta is, hogy így alakultak a dolgok, de soha nem zúgolódott. Túlságosan szerette a szüleit.

Az évek rohantak, s minden év

elteltével újabb meg újabb ráncok jelentek meg Anna szeme körül, homlokán is egyre több barázda futott végig. Fizikuma igencsak megváltozott, de lélekben ugyanaz maradt, ugyanaz az önzetlen lány, aki életét a szüleinek szentelte. Azok nagyon megöregedtek, de még nem voltak

képesek elmenni. Hosszú életük hirtelen nagyon rövidnek tűnt. Anna mellett az évek óráknak tűntek, az órák pedig perceknek. Nem tudták elengedni, s a lány sem akarta ezt. Ha tehette volna, még ezer évig élt volna így, s meg is tette, ameddig csak lehetett.

Mindig minden tőle telhetőt megtett, hogy szülei biztonságban legyenek, hogy egészségesek és boldogak legyenek, ugyanúgy, ahogy ők is tették annyi évvel ezelőtt.

CSORVÁSI LIDIA,
Petru Maior Műszaki Líceum

Panni és a vándorút

Panni szőke, kék szemű, cserfes kislány, az elsős lányok minden bölcsességével és huncutságával kíváncsi, nagy szemében. Szereti az iskolát, főleg azt, hogy már nem előkészítő, mert egyesek szerint az félút az ovi és az iskola között. Akkor meg miért kellett otthagyni a jó kuckós ovit, meg főleg Réka óvónénit, akit minden ovis imádott? Jobb lett volna maradni, aztán egyből iskolás nagylány lenni. Ebből is látszik, hogy Panni nem a félmegoldások híve. Azt pedig kimondottan utálta, ha valaki véletlenül nulladiknak vagy – uram bocsá! – zéródik-nak címezte az előkészítőt, na hát az biztosan számíthatott Panni mérges pillantásaira, és örvendhetett, ha ennyivel megúszta. A mi Pannink tehát elsős nagylány végre, már igazi iskolás, és nagyon büszke is erre.

Érdeklődő, nyitott, kíváncsi gyerek, aki sokat van felnőttek között, és akkor szereti igazán, amikor azt gondolják róla, a látszat szerint legalább, hogy elmélyülten játszik, olyan se hall, se lát Dömötör módra... na hát Panni akkor figyel a legeslegjobban. És a gyakorlat őt igazolja, mert olyankor csuda dolgokat tud meg, mondjuk nem mindig érti is meg azokat, de előbb-utóbb kideríti, hogy honnan fúj a szél.

Anyunak van egy nővére, akinek felnőtt lánya, Andrea olyan

igazi világvándor. Panni imádja, mikor éppen otthon tartózkodik, rengeteget mesél a kalandjairól, és mivel egyiküknek sincs testvére, olyan, mintha a nagytesója lenne. Már az is kalandos, hogy a hároméves egyetemi alapképzést – amit persze külföldön végzett – öt év alatt fejezte be. Nem azért, mert nem tudta volna időben, hiszen végig tanulmányi ösztöndíjas volt, de közben bejárta egész Európát, önkénteskedett, megtanult több nyelven is. Panni tátott szájjal hallgatta azokon a ritka alkalmakon, amikor együtt volt a nagy család, és Andrea mesélt – úgy, mint az esti mesét.

Szóval egyik nap beviharzott anyu nővére, és elég zaklatott hangon kezdett el anyuval beszélgetni, ami abból állt, hogy ömlött belőle a szó, anyu pedig élénk arcjátékkal próbálta kifejezni együttérzését. Panni éppen a babáit szedte ráncba, de aztán nagyon fülelni kezdett, főleg amikor hallotta, hogy Andreáról van szó.

Többször megütötte a fülét, hogy: „El Kami no!”, és nem értette, hogy ezen miért tudnak úgy elkeseredni, már-már könnyeket hullatni a nővérek. Aztán, miután valamelyest megnyugodott anyu nővére, ugyanolyan széleseben távozott, de még előtte jól megölelgette, megpuszilgatta Pannit. A kislány úgy érezte, hogy kicsit szorosabban öleli

és hosszabban puszilja, mint máskor, majd amikor távozás előtt még oda-kiáltotta anyunak, hogy „jó neked, mert még kicsi a lányod!”, és elviharzott, na hát akkor a Panni fejében végképp összezavarodott minden. Mondjuk nem meglepő, elég gyakran megesett, és általában az anyu nővére idézte elő ezeket az állapotokat. De nem volt ez rossz, sőt nagyon is érdekes, főleg ha a helyére kerültek a dolgok.

Panni csapat-papot hagyva – így ezúttal megmenekültek a babái egy alapos fejmosástól, mert persze hogy rossz fát tettek a tűzre – szaladt anyuhoz. Már kapaszkodott is fel az asztalhoz, ahol anyu még mindig elgondolkozva kavargatta a kihűlt kávé, mert persze a nagy felindulásban elfelejtett kortyolni belőle. Panni látta, hogy az arca eléggé aggodalmas, már-már gondterhelt, és még mindig ücsörög, habár elmondta, hogy kismillió dolga van, mint mindig, szóval Panni is megtorpedózta anyut, kérdések özönét zúdítva rá:

– Miért baj, ha Kami elmegy? Hova akar menni? Miért jó, hogy még kicsi vagyok? Mindig azt mondtátok, hogy bárcsak felnőnék már! Miért sietett úgy Noni? – így szólította az anyu nővérét. Miért...?

– Ki az a Kami? És elmegy? – nézett anyu kicsit bután, szokásától

eltérően. Ő az, aki mindig mindennel és mindenkiel képben van, legalábbis az esetek többségében. Persze, kislánya, Panni ki tudja billenteni ebből a nagy tájékozottságból.

– Hát ti mondtátok! – csattant fel türelmetlenül Panni, és meg volt lepődve, hogy anyu már el is felejtette, miről beszélgetett Nonival.

– Jaajj, vagy úgy! – esett le anyu-
nak a tantusz, és már látszott az arcán a megkönnyebbülés, mert hirtelen nem tudta eldönteni, hogy ő a felejtős – no de ennyire? –, vagy a kislányának van baj a hallásával, mégpedig nagyon. És már hahotázva nevetett is, ami egyáltalán nem illett az előbbi borús arcához.

– Nem Kami el és no, hanem El Camino – magyarázta Panninak, és most a kislányon volt a sor, hogy nagyon buta képet vágjon.

Nem mindegy? – sértődött volna meg Panni, de most annál kíváncsibb volt. Mert ha nagyon megsértődik, akkor bevonul a szobájába, aztán vagy megunja, és kivonul, vagy elfelejti, miért is sértődött meg, és úgyis kihozza általában a korgó gyomra. De most erre nem volt idő, mert Noniról és kedvenc unokatesójáról volt szó.

– Tudod – kezdte anyu, és megpróbált komoly arcot vágni, de az a bizonyos Kami minduntalan mosolyt csalt az arcára –, az El Camino spanyolul utat jelent, még hozzá zarándokutat, nagyon hosszút, közel nyolcszáz kilométerest.

– És hogy jön ide Andrea? – fontoskodott Panni, mert még mindig nem állt össze a kép a fejecskéjében, és az igazat megvallva, a nyolcszáz kilométer nem igazán mozgatta meg a fantáziáját, nem tudta behatárolni,

hogy az sok vagy nagyon sok? Elvégre még csak elsős, igaz, már nem előkészítő, de hol vannak még a kilométerek?

– Hát nem ide jön Andrea, hanem arra az útra megy, még hozzá hamarosan, és ettől Noni teljesen kikészül.

– Miért? Andrea már Amerikában is volt, és akkor is kikészült Noni – jutott eszébe Panninak, főleg mert

Szép volt ez a mese is

nagyon körülményesen tért haza.

– Igen, igaz, de ez kicsit más. Ezt az utat gyalog teszik meg, naponta 20-30 kilométert gyalogolva. Minden nap máshol szállnak meg, hátizsákban cipelik a nagyon szükséges dolgokat, ki vannak téve az időjárás viszontagságainak.

– És Andrea kivel megy? – fúrta Panni oldalát a kíváncsiság.

– Na hát ettől még jobban kiakadt Noni: egyedül indul, aztán, azt mondja, ott sok emberrel fog találkozni, és mert több nyelven is beszél, sok barátot, útitársat fog találni.

– És miért megy? Mit keres? – kérdezett tovább Panni, mert már látta maga előtt Andreát a narancs-sárga hátizsákjával, és az esti mesék legkisebb királyfija jutott eszébe.

Semmiképp nem a szegény legény, mert Panni igencsak „gazdagnak” látta Andreát. Legalábbis többször hallotta a nagy családi összejöveteleken: Andrea, fiatal, okos és még szép is vagy, bejártad a fél világot, és előttd az egész élet... nagyon gazdag vagy! Bezzeg a mi időnkben! – sóhajtoztak a szülők, nagyszülők, és Panni sehogy sem értette, hogy miért. Még nem.

– Hát ez jó kérdés! Mindenki valami mást keres ezen az úton: válaszokat a kérdéseire, keresi saját útját, a helyét a világban, és közben rájön, hogy mennyi mindent kibír közben: fáradtságot, izomlázat, esőt, napsütést, éhséget, szomjúságot, vízhólyagot a lábon.

– Miért kell elmenni, ha ilyen nehéz? – tette fel Panni a nagyon logikus kérdést.

– Mert óriási szabadság az az út! Nagy bátorság kell hozzá, elszántság, kitartás, de ha sikerül végigmenni rajta, megerősödik, és élményt, ízeket, színeket, hangulatokat, érzéseket gyűjt,

jókat és rosszakat is talán. Embereket, barátokat, tapasztalatokat. És mindezzel csak még gazdagabb lesz.

– Mint a mesékben – lelkesedett Panni –, legyőzi a hétfejű sárkányt, és megkapja méltó jutalmát.

– Bizony – bólintott rá anyu, és büszke volt, hogy egy szem gyermeke ilyen jól megértette a lényegét.

– Anyu – húzta ki magát csillogó szemmel Panni –, én is elmegyek a Kamira!

– Hát tényleg jó, hogy még kicsi vagy – ölelte meg kislányát anyu, és Panni sehogy sem értette, hogy lehet nevetni és közben sírni is egyszerre.

**VITA PIROSKA tanítónő,
Disznajó**

SZÁSZRÉGEN

Épített örökségünk és emlékhelyeink (13.)

Radnótfáji református Nagytemplom

(régi Radnótfája/Oltului utca
54. szám)

- az 1890. május 26-án tartott egyházi közgyűlés mondta ki templom-

A radnótfáji református templom

építési szándékát Szász Domokos püspök javaslatára, özvegy Toldalagi Viktorné grófné támogatásának örvendő;

- a „szép templom és csinos tornya” tervét és költségvetését Szabó Gersón nagykőrösi építőmester készítette, Szász István üvegszíri építésmester közreműködésével;
- a gyülekezet ötödik templomának alapkövetétele 1893. augusztus 13-án volt, két évig épült a hívek anyagi és kétkezi munkájával, valamint közadakozásból;
- 1895-re belső berendezése, a padok és szószék is elkészült Gergely Lajos lelkipásztor kitaró munkája révén;
- a szószékét Römischer István szászrégeni műasztalos készítette özv. gr. Toldalagi Viktorné szül. B. Bánffy Anna adományából;
- az úrasztalát Tinkovai Matskási István adományozta;
- orgonája pneumatikus, hétregiszteres, egymanuális, pedálos

A templom melletti emlékmű

hangszer, 1931-ben vásárolta a gyülekezet;

- díszes felszentelési ünnepélyére 1903. augusztus 23-án került sor.

NAGY F. ATILLA

Tallózás régi lapokban (4.)

ADALÉKOK VÁROSUNK TÖRTÉNETÉHEZ

Székegy Nép, 1942. július 4. (60. évfolyam, 149. szám)

Egy telek, de a ház és az istálló más községhez tartozik...

**A belügyminiszter határozathozatalra hívta fel
Szászrégent és Radnótfáját a két helység
egybecsatolásáról**

Szászrégen, július 3.

A városka vezetését intéző, harminctagú képviselőtestület a napokban ül össze, hogy a m. kir. belügyminisztérium felhívására kimondja határozatát Radnótfája községnek a térbelileg Szászrégenhez való csatolását. Bemisch Arthur dr. miniszteri tanácsos, hivatalos kiküldetésben, helyszíni szemlét tartott és tapasztalatairól jelentést tett a belügyminiszternek, aki mind Radnótfája község, mind

Szászrégen városvezetőségét, az 1886. évi XXII. törvénycikk 62. paragrafusában értelmében, határozathozatalra hívta fel. A képviselőtestület a napokban mondja ki Radnótfájának Szászrégenhez való csatolását.

Radnótfája, egyes részeken, teljesen összeépült Szászrégenhez. Ez észlelhető a Lemberg-, Gyár- és Herbus-utcarészekenél, továbbá a Postarét utcánál és a Görgényszegi fűrésztelepnél, amelyek ugyan Szászrégen területén fekszenek. Az említett helyeken az a helyzet, hogy egyetlen telep két politikai község határán fekszik. Sok olyan épület van itt, amelynél az istálló, a csűr és a kert már Radnótfájához tartozik, a ház azonban Szászrégenhez, s fordítva. Sőt olyan épület is van, amelynek egyik része Szászrégen, a másik Radnótfája. A Sörház-utca folytatását képező Maros-hidontúl – de a Marostól elhatárolva – a község nagyrésze összefüggő egy

Szászrégen. Ez a helyzet a Marostól a Görgény hidjáig. – Ez a rész már elkülönültnek látszik Régentől de annak északkeleti része a Herbus-fürészüzemmel szintén összefügg.

Az elmondottak szerint, Radnótfája község Szászrégenhez való csatolása mindkét részről előnyös és hasznos. A megoldásnak főképp a kincstár tulajdonait képező Görgényszegi fürész- és a Foreszta-fatelepek munkásai látnák hasznát, akiknek közellátási és iskoláztatási gondjai egyszerre megoldódnának. Szászrégen város, a területbeli meggyarapodás és a beálló lakosságzsaporulat mellett, adózás szempontjából is előnyös helyzetbe jut. Radnótfája visszacsatolásával természetesen két nagy

Egy telek, de a ház és az istálló más községhez tartozik...
A belügyminiszter határozathozatalra hívta fel Szászrégeni és Radnótfáját a két helység egybeesetelését illetően
 Szászrégen, július 3. A városka vezetését intéző, harminc tagú képviselőtestület, a napokban ül össze, hogy a min. kir. belügyminiszterium felhívására kimondja határozatát Radnótfája községnek a területileg Szászrégennek összefüggő város-
 a csűr és a kert már Radnótfájához tartozik, a ház azonban Szászrégenhez s fordítva. Sőt olyan épület is van, amelynek az egyik része Szászrégen, a másik Radnótfája. A Sörház-utca folytatását képező Maros-hídon túl — de a Marostól elhatárolva — a község nagyrésze összefüggő

gyár: a Herbus- és a Foreszta-fatelepek is Szászrégenhez tartoznak.

(folytatjuk)

Szerkeszti: NAGY F. ATILLA

Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony (5.)

Lorántffy Zsuzsanna mint fejedelemasszony

Rákóczi Györgyöt 1630. december 1-jén választották Erdély fejedelmévé. Ettől kezdve a család helyzete, de a Lorántffy Zsuzsanna szerepe is megváltozott. Fejedelemszónyként mint az ország első asszonyára néztek fel rá. Ennek a szerepnek kellett megfeleljen az udvar is. Lorántffy Zsuzsanna intelligenciájának és alkalmazkodóképességének köszönhetően hamar átvette az új szerepkört, beleélte magát az erdélyi élet valóságába.

A fejedelem maga is hozzájárult ahhoz, hogy Lorántffy Zsuzsanna Gyulaféheváron is jól érezze magát. Amint már említettük, a fejedelmi palotát új lakosztállal bővítette, hozzácsatolva egy télikertet is. A Rákócziak gyulaféhevári udvara a vallásos protestáns fejedelmi udvar mintaképe volt.

Az asztalnál, a kor szokása szerint, vallásos kérdésekkel foglalkoztak. A fejedelmi pár úgy magyarázta a Bibliát és a református hit igazságait, mint a teológusok. Sokszor hajnalig is elvitatkoztak a teológiai kérdéseken. Nem véletlen, hogy Lorántffy Zsuzsanna személyében tisztelhetjük az első magyar írónőt. 1641-ben nyomtatta ki a *Mózes és a proféták* című bibliaolvasó kalauzát. A könyv megjelenése ellenérzést váltott ki a férfi teológusok körében, egy katolikus teológus támadó hangvételű röpirata pedig országos botrányt kavart.

Lorántffy Zsuzsanna tehát hamar átvette a fejedelemasszony szerepét. Ez számára nem volt nehéz. Szilágyi Sándor, neves életrajzírója 1872-ben a következő szavakkal jellemezte őt: „minden ízében fejedelmi nő volt: szelid és jótékony a hatalomban, erős és szilárd a csa-

pások között, vigasza a szenvedőknek, szószólója az elnyomottaknak, pártfogója az üldözötteknek”.

Valójában ő a fejedelemasszonyi munkát **küldetésnek** vette. Hitvallása szerint életét Isten ajándékának tartotta, tehát kötelessége volt testi-lelki javait Isten dicsőítésére használni. Továbbá azt vallotta, hogy tehetségét, vagyontát Istentől sáfárságra, a köz javára kapta, s ezért „a **küldetése teljesítése fontos eszközének tartotta, s a jótékonyt szent tartozásnak tekintette**”.

Életének és munkásságának egyik értékelője mondja: „**éltető ereje volt szívének a szeretete. Élete abból állt, hogy szeretett, jót tett**”.

Ezzel a hitből fakadó belső indítással magyarázhatjuk azt a sokrétű tevékenységet, gondoskodást, amit fejedelemasszonyként végzett. Ezzel magyarázható, hogy ellentétben a magyar királynőkkel, akik nem ismerték alattvalóikat, Lorántffy Zsuzsanna természetesnek tartotta, hogy támogatja az iskolák működését, a művelődést, és nem csak a reformátusok körében. Ugyanúgy gondoskodott a más vallásúakról is, mint ahogy támogatta az erdélyi románság iskoláztatását is.

A legnagyobb figyelmet a templomok és iskolák támogatásának szentelte. A fejedelemasszony ezen a téren is hitbeli meggyőződéséből indult ki: Isten az embert a maga hasonlatosságára teremtette, **tehát nem a sötétségre**. Ezért tartotta fontosnak a nevelést, ami szerinte az egyház feladata. Élete során Lorántffy Zsuzsanna templomokat építtetett, harangokat öntetett, úrasztali terítőkkel, kelyhekkel, vallási könyvekkel látta el Isten haj-

Örökségünk – Egy kis történelem

lékát. A református egyház mellett támogatta a pálos rendi szerzeteseket, a munkácsi görög katolikus püspökséget is.

Kórházakat, szegényházakat tartott fenn. Férjével együtt lefordították és kiadták román nyelven a Bibliát. 1648-ban Simion Ștefan metropolita nyomtatta ki Gyulafehérváron a román nyelvű Újtestamentumot.

Lorántffy Zsuzsanna kezdetől támogatta a sárospataki iskolát is. Özvegysége idején nagy figyelmet fordított az iskola fejlesztésére. Meghívta Sárospatakra a kor legnevesebb pedagógusát, Comenius Amost. A cseh származású Comenius 1650–1654 között élt és dolgozott Sárospatakon. Comenius „*napfényűnek*” álmolta meg a sárospataki iskolát, amely messze szórja a fényt és világságot. Valójában a híres pedagógus modern eszközöket alkalmazott az oktatásban. Itt nyomtatta ki a világ első, képekkel ellátott tankönyvét, az *Orbis pictust*. Az iskolából jól képzett diákok kerültek ki, akik tanítói szerepet vállalhattak a környék iskoláiban.

Lorántffy Zsuzsanna még életében, majd végrendeletében jelentős uradalmakat, szőlőterületeket adományozott kedvelt iskolájának. Húsz szegény származású nemes ifjú kapott „ingyen asztalt”, ugyanakkor évente 2–2 diákot juttatott el külföldi egyetemekre.

A már özvegy fejedelemasszony 1657-ben meglátogatta Apáczai Csere János kolozsvári iskoláját, és 1000 aranyat adományozott, hogy az alгимnázium főiskolai színvonalra emelkedjen.

Amint említettük, Lorántffy Zsuzsanna figyelmét nem kerülte el a románság iskoláztatásának problémája sem. 1657. április 3-án hagyta jóvá a fogarasi román református iskola szabályzatát, mivel látta, „*minémű temérdeki nagy tudatlanságban tartatnak ez mi fogarasi jóságunkban az egész olá nemzet, mind kösség, mind bojérságh*

Rákóczi és Lorántffy Zsuzsanna

és tulajdon azok is kiknek egyebeknek tanítások tisztékben volna”. A már régóta működő magyar iskola diákjairól írja: „*a magyar scola beliek is, a kiknek kedvek léssen hozzá, olá szót és írást tanulhassanak*”.

Továbbá rögzíti kívánságát, hogy „*Az oláhoknak legyen külön lakások, ...és külön való auditoriumok, udvarok, de melyből közajton össze járhassanak: kik szép egyességben is tartoznak egymással élni...*”

Megjegyezzük, hogy a kálvinista Lorántffy Zsuzsanna a románság körében is terjeszteni kívánta vallása hitelveit, de tiszteletben tartotta a románság anyanyelvének használatát.

Az akkori románság körében többen is kihasználták a reformációt, és az ifjakat a nyugati protestáns egyetemekre küldték. Ez a lehetőség az ő korai kulturális felemelkedésüket jelentette volna. A jelenkori román történetírás viszont a fogarasi református román iskolában az elnemzetlenítés eszközét látja.

(folytatjuk)

KUN LÁSZLÓ ny. tanár

SZÍNES

OLVASNIVALÓ

A SZÜRKE

HÉTKÖZNAPOKRA!

Való világ a javából

Az alábbi történet egy pihent agy szüleménye is lehetne, de sajnos, nem az. Valóság a javából...

Jól indult a 2020-as esztendő. Egészségesek voltunk, terveket szőttünk. Januárban, február elején telt házaskabaré-előadások voltak a művelődési házban, kemény próbák a csim-bummosokkal és a Kemény János csoporttal március 15-re. Jól ment minden. Vártuk az olimpiát, a foci-Európa-bajnokságot, majd a várva várt „szabit”.

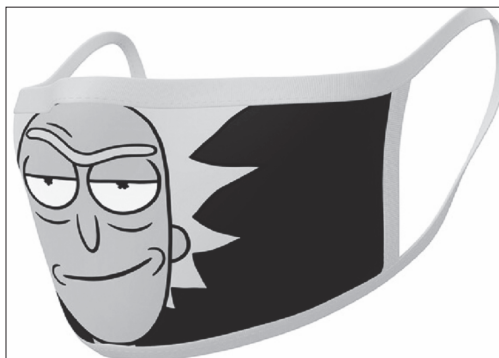
Aztán elterjedt a hír – mi az, hogy elterjedt, zengett a média tőle! –: Kínában járvány van. S akkor mi van? Hol van Kína Európától! Nem nagyon hittünk benne... Bocsanat, ezentúl csak a magam nevében beszélek: nem hittem, hogy eléri öreg kontinensünket.

Március 7. Nőnap előadásra várjuk a nézőket. Az énekesek már a színpadon vannak, az utolsó simításokat végezzük... Előadás előtt másfél órával jön a hír: nem lehet előadást tartani a járvány miatt... Itt van, megérkezett. Ott állok kollégáimmal a művelődési ház előcsarnokában, és nem tudom, hova is tegyem ezt az egész dolgot. Sajnálom a kis csim-bummosokat, a Kemény János csoport fiataljait – annyit próbáltak, és olyan jól ment minden! A Vadrózsa táncszerepport sem próbálhat többé, nincs balett, salsa és még sorolhatnám. Elmarad a Rügyecskék népdalvetélkedő, a maturandus, a végzősök anynyira várt búcsúelőadásai, a Gézengúzok diákszerepad, nem lesznek koncertek, színházi előadások, befellegzett a városnapoknak és a magyar napoknak is.

Szükségállapot. Nincsenek előadások, istentiszteletek, sportrendezvények, bezártak a vendéglők, teraszok. Igyekezünk betartani az

előírásokat. Online folyik az oktatás – szegény gyerekek, szegény tanárok, szegény szülők!

Maszk, távolságtartás, csak igazolással lehet munkába menni és közlekedni. Lezárt települések, beteggek, halottak. Naponta lejárok sétálni, a kiszabott időben. Üresek az utcák, itt-ott egy-egy kutyáját sétaltató ember, olyanok is, akiknek addig nem is volt kutyájuk. Mindig ugyanazokkal találkozom ugyanakkor, ugyanazon a helyen – mintha robotok lennének. Valami feszültség van a levegőben és az emberekben. Azt mondják, hogy a járvány megváltoztatja az embereket: jobbak, megértőbbek lesznek – idő teltével inkább az ellenkezője lett igaz.

Valamivel agyon kell ütnöm az időmet. Versek teszek fel a facebookra, olvasok, ismét nekifogok rajzolgatni. Órarendet csinállok – igen, órarendet –, nehogy valami kimaradjon a betervezett tevékenységek közül, nem mintha valaki számonkérné.

Hiszem, hogy létezik a betegség. Hogy a számok esetleg fel vannak fújva, hogy vannak ellentmondó, fejjetlen intézkedések is – előfordulhat. Egyes emberekkel is baj van. Kezdek megenni a megszorító intézkedéseket: „még azért sem” alapon nem hordanak maszkot, nem tartják be a kötelező távolságot. Nem tudom, hogy ezek használnak-e...

Eltelik a nyár, lőttek a szabadságnak, a kirándulásoknak. Talán majd szeptembertől ismét beindul minden. De nem. Pár hét után sárga kód, piros kód – szünetel megint minden, online oktatás, áll az élet. Ismerősök, barátok betegednek meg. Egyesek közülük nagyon nehezen esnek át a betegségen. Drukkolok nekik, imádkozom értük.

Meghültem, fáj a torkom, köhögök. A családorvosom már első nap antibiotikumot ír fel, betegszabadságot ad. Közben jön a hír, hogy egyik kollégám élet-halál között a kórházban van. Nagyon megijedek. Közben elmúlik a torokfájás, már nem is köhögök, de még van valami, amit nem értek. Három-négy napig nem tudom, mi van velem, nem tudom megmagyarázni a saját állapotomat. Különös érzés: nem fáj semmim, nem vagyok lázas, de mégis van valami bennem, valami megmagyarázhatatlan. Aztán egyből, hirtelen jobban leszek. Mitől? Talán a sors, vagy sokan imádkoztak értem? Erre soha nem fogok választ kapni.

2020. december 27. Eltelt már a karácsony is. Várjuk az új évet. Megjelenik az oltás. Két tábor alakul ki: oltást támogatók és ellenzők. Ádáz harc van közöttük. Kinek van igaza?

A művelődési ház egy részében oltási központot alakítottak ki. Lőttek neked, művelődés, lőttek neked, kultúra.

Várjuk, várom 2021-et. Várjuk? Vajon miért? Talán azért, mert az ember reménykedő típus. Bízunk, reménykedünk abban, hogy talán az új esztendőben... Talán...

Addig is áldott, békés új esztendőt! Egészséget és a legjobbakat mindenkinek!

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

Humortarisznya

Két rendőr beszélget:

– Tudod, hogy idén a Szilveszter péntekre esik?

Erre a másik:

– Remélem nem 13-ára.

*

A gazda a vasárnapi ebéd után leheveredik aludni. A legjobb álmából rázza fel a komája:

– Ébredjen kend! Az anyósa belesett a kútba és megfulladt! Hallja? Holtan fekszik a kút fenekén!

A gazda álmosan megrántja a vállát:

– Na és, én úgyis kizárólag csapvizet iszom!

*

– Apu! Azt mondják az iskolában, hogy mi maffiózó család vagyunk.

– Na majd bemegyek, és elintézem a dolgot.

– Jó, jó, de úgy csináld, hogy balesetnek tűnjön!

*

– Miért rakja a szőke nő a poros szőnyeget a hűtőszekrénybe?

– ?

– Hogy kirázza a hideg.

*

Egy skót farmer életbiztosítást köt, és nem sok időre rá vízbe fullad. A temetésen egy szomszéd lép oda az özvegyhez:

– Milyen szerencse, hogy a megboldogult ilyen előrelátó ember volt. Pedig se írni, se olvasni nem tudott...

Mire az özvegy:

– És hála Istennek úszni sem...

*

Egy ember elmegy a bölcs rabbihoz, hogy megtudja tőle a hosszú élet titkát.

– Bölcs rabbi, mondja már meg nekem, hogy mi a hosszú élet titka.

– Fiam, azt javaslom neked, hogy ne cigizz, ne piálj és ne nőzz.

– Akkor hosszú életem lesz?

– Azt nem tudom, de irtó hosszúnak fog tűnni.

*

Az uszoda úszómestere odaszól egy pasasnak:

– Elnézést, uram, legyen szíves, ne pisiljen a vízbe!

– Ugyan, mások is belepisilnek!

– Igen, de nem a rajtkőről!

*

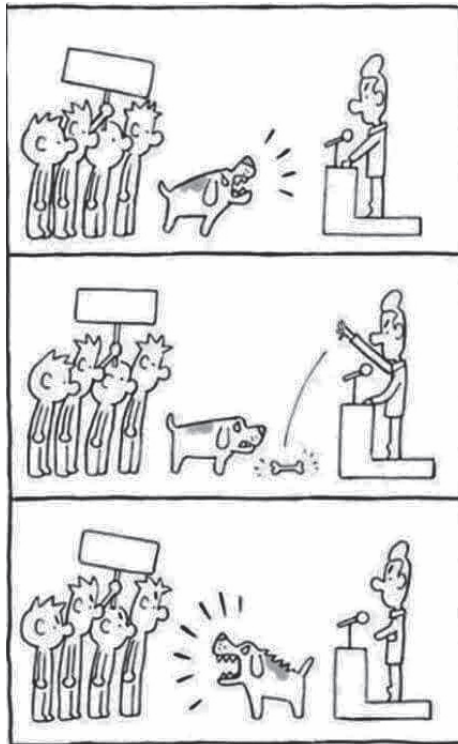
Egy fickó hazajön a mexikói nyaralásáról, és a barátainak élményeiről mesél.

– Szörnyű dolog történt ott...

Képzeljétek a helyzetet: indiánok jobbról, indiánok balról, indiánok előttem, indiánok a hátam mögött...

– És mit csináltál?

– Mit? Megvettem az egyik takarót, amit árultak.

*

Két ember találkozik:

– Légy szíves, add kölcsön a fekete öltönyödet, mert meghalt a nagyapám!

– Persze, természetesen, vidd csak.

Néhány hét múlva megint találkoznak:

– Jó lenne, ha visszaadnád az öltönyömet!

– Hülye vagy? A nagyapámon van.

**Összeállította:
FÁBIÁN GIZELLA**

**SZÁSZRÉGEN és
VIDÉKE**

Kiadja a SZÁSZRÉGENI
KÖLPING CSALÁDI
EGYESÜLET
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csernátóni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre +

Újságtanács: Bözödi Sándor, Csernátóni József, Fábíán András György, Nagy F. Atilla, dr. Zsigmond Zsolt.

Főszerkesztő: Fábíán András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Fülöp Bernadett, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Szabó Antal, Székely Rozália.

Weboldal: Madaras Péter

A műszaki szerkesztést és a nyomdai előkészítést az **IMPRESS KIADÓ** végezte.

Készült a marosvásárhelyi I. I. MUREȘAN ȘOMFÁLEAN ANDREI DORIN nyomdában.

A névvel és névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro

E-mail: madaraspeter1964@gmail.com

fandras59@yahoo.com

Ára: 3 lej